

Waraka wa Paulo kwa Waefeso

Imesimuliwa upya,
imefafanuliwa,
kwa ajili ya leo.

GOOD NEWS

Waraka wa Paulo kwa Waefeso

Imesimuliwa upya, imefafanuliwa, kwa ajili ya leo.

Hans-Jörg Ronsdorf

Kama mbingu zilizyo juu

Maelezo ya Kitabu

Waraka kwa Waefeso umesimuliwa upya kwa maneno yangu mwenyewe, yaani umeelezwa kwa njia ya kufafanua. Urefu wa maandishi haya ni karibu mara tatu ya urefu wa maandiko ya asili ya Biblia katika tafsiri ya kawaida inayofuata maneno kwa uaminifu. Maandishi haya hayachukui nafasi ya maandiko ya Biblia wala hayayaboreshi, bali yamekusudiwa kuwa msaada wa kuyaelewa vizuri zaidi na kuyatumia maishani.

Toleo la kwanza la Kijerumani, Oktoba 2019

© Hans-Jörg Ronsdorf – haki zote zimehifadhiwa

www.hans-joerg-ronsdorf.de

Albis 6 ½

87477 Sulzberg

hj-ronsdorf@t-online.de

ISBN ya toleo la Kijerumani: 978-3-9820715-2-7

Kwa Wanafunzi wa Yesu Huko Efeso – Utangulizi

Kauli mbiu ninayoupa waraka huu wa Paulo, “Kama mbingu zilivyo juu”, si maneno matupu. Kama vile kutoka mlima mrefu macho yanavyoona kila upande hadi upeo wa macho, ndivyo waraka huu ulivyo kama mahali pa kutazama pande zote. Popote mtu anapotazama, anakutana na neema na upendo wa Mungu ndani ya Kristo, Mwanawe. Ni *neema isiyo na mfano, inayoanza katika umilele uliopita na kuongoza hadi katika ufalme wa milele wa Mungu na wa Kristo, katika ulimwengu wake mpya*. Mtu akiusoma waraka huu wote kwa mara moja, atasimama tena na tena na kufikiri: Hatukustahili Mungu wa namna hii.

Bila kudharau maandiko mengine, ningeuita waraka huu kilele cha Agano Jipya. Si mimi peke yangu niliyeupenda sana. Wanatheolojia wanauita hivi: “Taji ya maandiko ya Paulo”, “utunzi ulio wa kimungu kuliko yote”, “waraka wa kifalme kuliko nyaraka zote”, “waraka huu ni muziki mtupu ... Tunachosoma hapa ni kweli inayoimba, mafundisho yaliyotungiwa muziki”. “Waraka kwa Waefeso ni mojawapo ya maandiko muhimu kuliko yote yaliyowahi kuandikwa.”

Kama nyaraka chache tu, waraka huu unaeleza asili, chanzo na upeo, ukamilifu na matokeo *ya imani ya Kikristo*. Imani hiyo imetia nanga ndani ya Mwana wa Mungu aliyekufa, akafufuka na kutawazwa. Katikati kuna kazi ya Mungu ya neema ya kutuokoa. Kutoka kwa wengi anafanya umoja. Anaumba kanisa. Kanisa linakuwa nyumba yake duniani, mahali anapokaa. Watu waliopotea wanakuwa watu wapya. Nusu ya pili ya waraka inazungumzia maisha na mambo ya kila siku ya mtu mpya. Katika mahusiano yote ya maisha.

Wakati Waraka Ulipoandikwa na Wapokeaji Wake

Kuna mengi ya kusema hapa. Lakini kwa ajili hiyo kuna vitabu vingine vizuri vya kutosha. Paulo aliandika waraka huu mwaka 62 BK. Akiwa gerezani. Aliuelekeza kwa makanisa ya Asia Ndogo, katika jimbo la Kirumi la Asia, ambalo mji wake mkuu ulikuwa Efeso. Mmojawapo wa miji mikubwa mitatu ya Asia Ndogo, wenye wakazi zaidi ya 200,000. Huko kulikuwa na pilikapilika nyingi! Kwa sababu ya mahali ulipo na njia za biashara, ulikuwa kitovu cha uchumi, dini na siasa. Mchanganyiko wa mataifa mengi. Na hivyo pia wa dini na ibada za kila aina. Kila nyumba ilikuwa na kisanamu chake kidogo cha nyumbani, kilichotolewa dhabihu kila siku. Wapiga ramli, makuhani wachawi na wafasiri wa maagizo ya miungu walikuwa tawi la uchumi lenye heshima. Ibada ya Kaisari ilikuwa na nafasi isiyoweza kupuuzwa. Lakini mungu mmoja, kwa usahihi zaidi mungu mke mmoja, alikuwa juu ya wote: Artemi, mungu mke wa uwindaji na wa ubikira. Alikuwa binti wa Zeu na pacha wa Apolo. Kwa Warumi aliitwa Diana. Aliwalinda wanawake na wasichana, hasa wakati wa kujifungua. Kwa malipo alitaka uaminifu, ambao mtu angeweza kuuthibitisha katika mojawapo ya mahekalu makubwa kuliko yote ya zamani, huko Efeso. Paulo alijionea mwenyewe nafasi ambayo mungu mke huyu alikuwa nayo huko Efeso. Paulo alishuhudia, naam, alikuwa chanzo cha uamsho mkubwa katika mji huo na eneo lake. Lakini kwa ajili ya uamsho huo alipaswa pia kuteseka sana. Someni sura ya 19 ya Matendo ya Mitume.

Xenophon wa Efeso aliandika mojawapo ya riwaya chache za mapenzi za zamani zilizohifadhiwa hadi leo: *Ephesiaka (Hadithi za Efeso)*. Huenda iliandikwa katika karne ya kwanza. Mwanzoni na mwishoni mwa riwaya hii fupi mtu anapata picha hai ya ibada ya Artemi, ambayo, tena, ilifanywa na kutawaliwa na wanawake peke yao: “Basi wakati huo ilikuwa ikiadhimishwa sikukuu ya Artemi iliyozoneleka huko. Kutoka mjini hadi hekaluni ni stadia saba (kilomita 1.3). Wasichana wote wa nchi walipaswa kwenda huko kwa maandamano ya sherehe, wakiwa wamevaa mapambo yao bora kabisa [...]. Umati wa watazamaji ulikuwa mkubwa, wenyeji na wageni, kwa sababu ilikuwa desturi katika sikukuu hii kuwachagulia wasichana wachanga bwana arusi. Maandamano yalipita kwa utaratibu, mbele vyombo vya ibada, mienge, vikapu, uvumba; kisha farasi na

mbwa, na pia vifaa vya uwindaji na vya vita, lakini vingi vilikuwa vyombo vya amani. [...] Maandamano yalipokwisha kupita, umati wote ulimiminika hekaluni kwa ajili ya dhabihu.”

Mwishoni mwa riwaya, wahusika wakuu wanaporudi Efeso miaka mingi baadaye, anaandika: “Mara tu walipotelemka pwani, walikwenda moja kwa moja, kama walivyokuwa, katika hekalu la Artemi, wakasali sala nyingi, wakatoa dhabihu, wakatoa matoleo ya nadhiri, na pia wakamsimamishia mungu mke huyo bamba lenye maandishi.”

Artemi alikuwa kama mungu mke mlinzi wa Efeso, aliyeathiri matabaka yote ya jamii. Tukiwa na picha hii ya jumla ya mji, waraka unakuwa wazi zaidi kwetu. Watu waliogopa kazi ya nguvu na mamlaka zisizoonekana za miungu. Lakini Paulo anamhubiri Kristo, aliyeinuliwa juu ya nguvu hizi zote na kuzishinda.

Je, Unafaa kwa Karne ya 21?

Kweli ambazo Mungu alimfunulia Paulo, na ambazo Paulo aliziandika akiongozwa na Roho wa Mungu, hazipitwi na wakati. Zinadumu milele. Ni habari ya Mungu na Kristo wake. Kila kitu kinamzunguka yeye, asiye na mwanzo wala mwisho.

Ibada ya sanamu ya siku zetu inafanya kazi bila sanamu, bila maagizo ya miungu na bila dhabihu za damu. Hata hivyo ibada ya sanamu na ya dhabihu imebaki. Kwa namna tofauti kidogo, lakini kiini chake ni kilekile. Kilichobaki ni kung'ang'ania mamlaka, pesa na ngono. Juu ya hayo kuna ulimwengu wa kidijitali, unaotoa bila mwisho vitu vya kuvuruga na kuburudisha. Ibada ya sanamu ya kisasa haitaki kuituliza miungu wala kuiomba, bali inataka kumtuliza mwanadamu mwenyewe, ili kuitimizia kabisa kiu yake ya kununua na kutumia.

Jithibitishieni wenyewe! Waraka kwa Waefeso unachambua hali hii ya ulimwengu bila kuficha kitu. Leo Paulo asingeuandika kwa maana tofauti. Na anaonyesha njia ya kutoka. Pia mtindo mbadala wa maisha, unaotoka mbinguni kihalisi.

Paulo hakuleta dini mpya. Alimleta Kristo, na pamoja naye mtu mpya. Na uhuru kutoka kwa nguvu zinazotawala maisha, kuelekea maisha mapya.

Maudhui na Mpangilio wa Waraka

Sebemu ya 1: Sura 1–3 Sebemu ya Mafundisho (ya kidogma)

Kifungu	Maudhui
Nafasi ya wokovu tuliypewa bure ndani ya Kristo – indikativu ya wokovu (yale ambayo Mungu ameshatenda)	
Sura ya 1	
Mistari 1–14	Sifa na kuabudu kwa Mungu: Yale ambayo Mungu anapanga na kutenda kwa ajili yake mwenyewe, na yale aliyotupa; kusudi la Mungu kwa ulimwengu wote: Kristo kichwa juu ya vyote, na sisi, kanisa, mwili wake.
Mistari 15–23	Tunachopaswa kujua: Kwanza Mungu mwenyewe, tumaini, urithi wa Mungu ndani yetu, na nguvu zake kuu kwa ajili yetu, kama zilivyokuwa katika kufufuliwa kwa Kristo.
Sura ya 2	
Mistari 1–10	Zamani na sasa – wokovu wa Mungu: Kutoka mauti ya kiroho hadi nafasi mpya ya wokovu ndani ya Kristo katika ulimwengu wa mbinguni.
Mistari 11–22	Hakuna tena utangano kati ya Wayahudi na watu wa mataifa: Wote wawili wanakuwa mtu mmoja mpya na hekalu.
Sura ya 3	
Mistari 1–13	Huduma ya pekee ya mtume wa mataifa: Kanisa la ulimwengu wote la Agano Jipya, watu “wapya” wa Mungu, kama kusudi la milele la Mungu.
Mistari 14–21	Tunachokiomba: Maombi ya kuwaomba wengine na sifa kuhusu nguvu za Roho, kuijua upendo wa Yesu.
Sehemu ya 2: Sura 4–6 Sehemu ya Matendo – Kuishi Ipasavyo	
Maisha ya kila siku ya mtu mpya – imperativu ya wokovu (jinsi tunavyopaswa kuishi)	
Sura ya 4	
Mistari 1–16	Wito wa umoja: Karama na viungo vya mwili, na kukua kwa mwili.
Mistari 17–32	Mtu mpya: Maisha tofauti kabisa.

Sura ya 5	
Mistari 1–21	Kuishi kama watoto wa Mungu: Maneno na mwenendo wa wanaomwiga Mungu, tofauti na ulimwengu.
Mistari 22–33	Kristo na kanisa: Kielelezo kwa ndoa ya mume na mke.
Sura ya 6	
Mistari 1–9	Wazazi na watoto – watumwa na mabwana.
Mistari 10–24	Silaha za Mungu: Vita vya kiroho.

Salamu 1:1-2

Anayewaandikia ni Paulo, si mwingine. Ninafanya hivyo kama mtume, mtumishi wa Yesu Kristo niliyetumwa naye moja kwa moja, Mwana wa Mungu na Mwana wa Adamu aliyetukuzwa. Kwa mapenzi yake mimi ni mjumbe wake. Ninawaandikia ninyi, watakatifu na wapendwa katika mji mkuu Efeso, na pia katika jimbo lote la Kirumi la Asia. Ninawaandikia kutoka moyoni mwangu. Ninyi ambao, kama wafuasi wote wa Yesu, ni watakatifu mliowekwa wakfu kwa Mungu. Waaminio kwa moyo wote. Nyote mmetia mizizi na kutia nanga *ndani ya Kristo*. Mmeunganishwa naye. Mmefungamana naye milele. Natamani sana kwamba Mungu, Baba yetu wa mbinguni, na Mwanawe, Bwana wetu Yesu Kristo, atupe kutoka chemchemi yake ya mbinguni isiyokauka neema na amani zaidi na zaidi kwa ajili ya maisha yetu ya kila siku. Kila siku. Mpaka tufikapo mwisho wa safari.

Tumebarikwa kwa Wingi Mbinguni, Ndani ya Kristo 1:3

Pamoja, na mara nyingi iwezekanavyo, tunamsifu Mungu wetu. Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo. Kwa mioyo inayoshangaa na kushukuru tunatambua kwamba ametubariki tayari leo kwa kila baraka ya rohani iwezekanayo. Kila kitu ambacho sisi, watu tuliopewa neema, tunaweza kupokea, kufurahia na kuonja, ametupa. Baraka inayotujia kwa Roho Mtakatifu, na inayoweza kuonjwa kwake tu. Tumepewa kila kitu katika *ulimwengu wa mbinguni*. Kule aliko Kristo. Tayari sasa, katika maisha ya kila siku, tuna baraka hii. Kristo yuko nyumbani katika utukufu wa mbinguni. Na ndani yake tu tumepewa baraka hii. Kule, katika ulimwengu wa mbinguni. Nitalizungumzia hilo baadaye. *Tayari sasa* tunamiliki utajiri huu wa baraka za mbinguni. Na tunaishi ndani yake. Na hivi karibuni kikamilifu katika utukufu unaonekana. Sasa nataka kuwaeleza mambo haya yote kwa undani zaidi.

Baraka kwa Undani: Tumechaguliwa Kuwa Wana 1:4-5

Utajiri huu mkuu wa baraka usiopimika tuliahidiwa hata kabla ya mwanzo wa ulimwengu wote. Wakati sisi sote tulikuwa bado hatupo. Kila kitu kilitoka kwake peke yake – si kwetu. Kwa maana alituchagua tangu kabla ya nyakati zote. Sisi tunaoiamini Injili. Ili tuwekwe katika ushirika wa upendo wake tukiwa watakatifu bila lawama. Tuishi naye mbele ya uso wake wa wema. Kama wapendwa, tukisukumwa na upendo wake, tunataka kuishi maisha matakatifu yasiyo na lawama. Kwa maana Mungu ametuchagua tangu mwanzo tuwekwe katika nafasi ya binti na wana wa kifalme wa Mungu. Mungu alifanya hivyo kupitia Mwanawe. Tulipaswa kuwa kwake kama Mwanawe. Kama Mwana alivyo wa thamani kwa Baba yake, ndivyo tulivyopaswa kuwa wa thamani kwake. *Kwa ajili yake mwenyewe*, kwa ajili ya moyo wake. Kwa sababu anafurahia hilo. Kwa sababu linampendeza. Kwa sababu yeye ni upendo unaojitoe. Ametupokea katika ushirika wa familia yake ya mbinguni.

Kupokelewa kwetu bila kustahili kama wana na binti wa Mungu kunaifanya neema ya Mungu ing'ae katika nuru angavu kuliko zote. Tumewekwa ili tuwe sifa ya utukufu wa neema yake. Kwa maana tumekuwa hivyo kwa neema tu. Ametufanya tufae kwa ajili ya hilo ndani ya Mwanawe mpendwa. Anatupa upendo uleule anaompa Mwanawe.

Kupewa Neema, Ukombozi, Msamaha 1:6-8

Lakini hatukustahili. Kwanza kitu fulani kilipaswa kutendeka ndani yetu. Kwa nguvu zetu wenyewe – bila Mungu kuingilia kati kwa neema – tusingeweza kamwe kuingia katika ushirika wa upendo wake. Tulihitaji ukombozi! Tulikuwa wafungwa na wenye hatia katika dhambi zetu. Ukombozi ulikuja kwa damu ya Yesu. Kwa kifo cha Mwanawe mpendwa. Dhabihu yake inaziondoa dhambi zetu milele. Kama zamani kule Misri. Damu ya mwana-kondoo wa Pasaka iliwaitea Israeli uhuru. Sasa ametusamehe dhambi zote na uasi wote. Kwa sababu utajiri wa neema yake ni mkubwa mno. Neema hii ameimwaga kwa wingi. Tuliihitaji sana. Na neema nyingi ilihitajika. Kuhusu hilo ametupa ufahamu, ili tuweze kuisifu neema hii kwa sauti kubwa. Hivyo tunaweza kuitambua neema inayokomboa tena na tena, upya, na zaidi na zaidi. Lakini ametujulisha mengi zaidi kuliko yale ambayo yangetutosha.

Siri ya Mapenzi Yake 1:9-10

Kama wana na binti zake, ametushirikisha hata mpango wake wa milele na shauri lake. Anataka tujue kile alichokusudia kwa ajili ya ulimwengu huu na ulimwengu wote. Huu haukuwa mpango wa dharura baada ya wanadamu kutenda dhambi na kupotea. Hapana, Mungu alikuwa na kusudi hili la milele tangu zamani sana, kabla ya kupotea kwetu na dhambi zetu, na licha ya hayo. Kusudi hili la milele leo si siri tena, ambayo ni wachache tu waliobahatika wanaoweza kuijua. Hapana, binti na wana wake wote wameshirikishwa. Ndani kabisa ya moyo wake anapendezwa sana kutekeleza mpango mtukufu wa upendo na wa baraka kwa ajili ya ulimwengu huu. Wakati unakuja ambapo nyakati nyingine zote, zilizowatawala na kuwaathiri wanadamu, zitakuwa zimepita. Hapo kila kitu kitajazwa na kuathiriwa na Kristo wa Mungu. Kutoka kwake, aliye kichwa, baraka itatoka hadi miisho ya dunia. Yeye ndiye atakayeongoza. Ataunganisha ndani yake kila kitu kilichotengana katika machafuko. Atarudisha kila kitu mahali pake sahihi. Ataviunganisha vile vinavyopaswa kuwa pamoja. Hii inamaanisha wokovu kwa ulimwengu wote. Ataunganisha mbingu na nchi kwa uwepo wake unaoonekana. Edeni mpya na bora zaidi, inayoenea dunia yote, itafanya yasahaulike yote yaliyokuwa zamani.

Urithi Wetu Katika Ufalme wa Milele wa Kristo 1:11-12

Ndani ya Kristo, sisi kama wana na binti wa kifalme wa Mungu, tumefanywa pia kuwa warithi wa Mungu. Kama zamani makabila 12 ya Israeli yalivyopata urithi katika nchi ya Kanaani kwa kura, ndivyo urithi huu mkubwa wa mbinguni, mali ya milele, ulivyogawiwa kwetu ndani ya Kristo. Mungu mwenyewe alituchagua tangu mwanzo tushuhudie utimilifu huu mtukufu wa nyakati. Wakati ambao kila kitu kinauelekea. Tutaunganishwa na Kristo. Tumepewa heshima ya kushiriki nafasi yake ya heshima. Wakati ule atakapokuwa kichwa juu ya vyote. Kwa njia hii Mungu ana furaha na kupendezwa kukubwa zaidi kuliko sisi wenyewe. Hili linasifu utukufu na neema yake tayari sasa, lakini zaidi sana siku hiyo itakapofika. Kwa kweli amejipa zawadi yeye mwenyewe, kwa kutuleta kwake, ndani ya Kristo.

Jinsi Ujumbe Huu Ulivyotufikia 1:13-14

Urithi huu tumeupokea sisi Wayahudi, tuliokuwa tukimngoja na kumtumaini Masihi tangu zamani. Lakini leo hili linawahusu ninyi pia, mataifa ya dunia yote. Mlikutana na kweli kuhusu Mungu wa kweli na aliye hai katika Injili. Hiyo ndiyo habari njema ya wokovu na ukombozi katika Yesu Kristo. Mliipokea Injili hii na kuiamini. Mungu alijibu imani yenu. Aliwapokea kama mali yake. Na ameitia muhuri mali yake kwa uhakika. Muhuri huo ni Roho Mtakatifu. Tuliahidiwa yeye tangu zamani kupitia manabii na kwa Yesu. Roho Mtakatifu ni malipo ya awali ya Mungu yaliyo ya thamani kuu na ya uhakika kuliko yote, kwa ajili ya urithi huu mkubwa niliouzungumzia sasa hivi. Kana kwamba Mungu alihitaji kutuhakikishia maisha yetu ya baadaye kwa njia hii. Jinsi alivyo mwenye neema. Ni kama rehani, ambayo kwayo leo tuna uhakika wa kuwa pamoja na Kristo katika ulimwengu ujao. Uhakika wa kwamba siku moja tutaingia katika urithi wetu halali kama wana na binti wa Mungu katika uzima wa milele. Mpango wa Mungu wa wokovu, wenye wema usio na kipimo, utakapotimizwa, utatumikia kwanza na zaidi ya yote heshima yake, utukufu wake na furaha yake mwenyewe. Kutoka kwake, kwa njia yake na kwa ajili yake yote yametendeka.

Maombi ya Paulo ya Kuwaombea 1:15-16

Nimesikia habari ya imani hai mnayoishi nayo. Na ya upendo mlio nao bila ubaguzi kwa watakatifu wote, kwa binti na wana wote wa Mungu. Ninafurahi sana kwa hilo, na hilo ndilo pia ninalotamani kwa jumuiya zote zilizoanzishwa kwa mahubiri yangu. Ninamshukuru Mungu kila siku kwa ajili yenu katika maombi yangu. Ninawaombea ninyi, kama ninavyowaombea wengine wote pia.

Kuomba Ili Mumjue Mungu 1:17

Hasa ninaomba kwamba mumjue Mungu. Kwamba awajalie kwa Roho *kumjua yeye mwenyewe*. Na kuelewa zaidi na zaidi. Mjueni Mungu wetu! Yeye ni nani, na ni nini kwenu binafsi. Kwa maana yeye ndiye Mungu wa Bwana wetu Yesu Kristo, Baba wa utukufu. Kutoka kwake unatoka mpango mtukufu ninaouzungumzia. Yeye ndiye chanzo cha kila jema na kila tukufu tulilopewa bila kustahili. Mungu huyu tunapaswa kwanza na zaidi ya yote kumjua. Yeye ni tofauti kabisa na miungu yote mliyoihua. Mjueni katika utu wake wote, utajiri wake na utukufu wake. Mjueni hasa ndani ya Yesu. Yeye ndiye sura ya Mungu. Roho atatufunulia Mungu, atatuonyesha utukufu wake, na kumfanya Yeye wa Milele kuwa mkuu mioyoni mwetu. Bila Roho hatutamjua Mungu. Roho anapofunua, ni kwa furaha yetu na kwa kumwabudu Mungu.

Kulijua Tumaini 1:18

Hivyo mtatiwa nuru na kuona kwa macho ya moyo, kwa mtazamo wa utu wa ndani, ukuu wa Mungu ndani ya Kristo. Kwa Roho wa Mungu na kwa imani. Hapo tunaona waziwazi kile ambacho Mungu ametuitia. Jinsi lengo letu lilivyo tukufu. Jinsi tumaini letu lilivyo kuu. Katika Ulimwengu Mpya wa Mungu tutaunganishwa na Kristo, aliye kichwa. Si sisi tu tulio warithi wa Mungu, bali urithi huu ni mali ya Mungu mwenyewe. Ni mali yake binafsi kabisa, kana kwamba yeye pia ni mtu anayepokea urithi. Na anaufurahia. Sisi, watakatifu, binti na wana wake, ndio urithi wake. Ni kama urithi wa pamoja. Mkubwa kiasi cha kushangaza, tukiutazama utukufu na utajiri wa Mungu, anayeukamilisha urithi huu.

Nguvu za Mungu Zilizodhihirishwa Kwetu na Katika Kristo 1:19-20

Ninaomba pia kwamba mzijue nguvu za Mungu, zilizofanya kazi ndani yenu na zilizopo kwa ajili yenu. Nguvu na uweza wa Mungu, ambao kwao aliuita ulimwengu wote kutoka utupu kuwa kitu, zitadhihirika kwa uweza mkuu kwetu tutakapoingia katika urithi wetu na kuishi ndani yake milele. Juhudi hii ya nguvu za kimungu ambayo Mungu anaitumia kwa ajili yetu imeshaonekana waziwazi mara moja. Ilifanya kazi kwa uweza wake wote, Mungu alipomnyakua Kristo wake kutoka katika kifo cha aibu cha msalabani na kumfufua. Na kumweka juu ya vyote, mkono wake wa kuume, kwenye kiti chake cha enzi, katika ulimwengu wa mbinguni. Kama mwanadamu aliyefufuka na kutukuzwa, katika nafasi hii ya heshima iliyo juu kuliko zote, anashinda nguvu na mamlaka zote za kiroho za ulimwengu wa mbinguni usioonekana. Zinaidai nafasi hii kwa ajili yao wenyewe, lakini inamstahili mmoja tu: Masihi. Hili sasa limeamuliwa kwa nyakati zote na litabaki hivyo daima. Nguvu ovyo zinazompinga Mungu zimeshindwa. Zinatetemeka mbele yake. Kristo ni mkuu zaidi, na kila kitu kimetiishwa chini yake. Hivyo yeye ni kichwa, mtawala na mkuu juu ya vyote. Tayari sasa, na kama nilivyokwisha kuandika, siku moja ataonekana na wote.

Kanisa na Kristo – Kichwa na Mwili Vimeunganishwa Kikamilifu 1:21-23

Ni jambo kubwa na lenye baraka namna gani – mtu anaogopa hata kuliadini – kwamba Mungu amempa kanisa Kristo huyu aliyetukuka kuwa kichwa. Ushirika wa waaminio, kanisa la ulimwengu wote, ni mwili wake. Kama kichwa, Kristo ndiye anayeutunza na kuulinda. Wote wawili ni kiumbe hai kimoja cha kiroho, halisi na kamili. Kinachoonekana ulimwenguni. Zaidi ya hayo: Hivyo hata Kristo mwenyewe, katika muungano huu na kanisa lake, amekuwa kamili na kufikia utimilifu. Kristo, kichwa, aliyeunganishwa na kanisa lake la wafuasi wote wa Yesu, katika umoja huu atajaza kila kitu, hadi kila pembe ya ulimwengu wote, kwa utukufu wa Mungu.

Hali Ambayo Mungu Alitukuta Nayo 2:1-3

Uweza wa Mungu unaodhihirika hauonekani tu katika urithi wenu wa baadaye. Ulihatajika tayari mwanzoni mwa historia ya Mungu na kila mmoja wenu. Kwa maana katika uhusiano wenu na Mungu mlikuwa kama *wafu*. Mkiwa mmemwacha, mliishi maisha yenu wenyewe. Mkimwasi katika dhambi nyingi. Mlikuwa mmetengwa, naam, kama mmekatiliwa mbali, na Mungu wa kweli na aliye hai. Bila Mungu mlikuwa mmetiwa mikononi mwa *mtawala wa giza asiyeonekana*. Hamkujua hilo. Mlifikiri kwamba mko huru. Mkuu huyu mwenye nguvu na malaika zake wanaathiri na kutawala hata ulimwengu wa wanadamu. Anaathiri kila kipindi cha historia ya ulimwengu. Anawatawala wanadamu kama koloni, ili wamsahau Mungu wa kweli na kumwasi. Sote tulikuwa wana wa uasi. Tuliupenda uasi na dhambi. Sote tulikuwa sehemu ya jamii hii iliyo mbali na Mungu na inayoendeshwa kwa hila na Shetani. Hata hivyo sisi wenyewe tunawajibika kwa matendo yetu. Kila tulipopata nafasi, tulizitimiza kwa moyo wote tamaa na shauku za dhambi. Kila kitu maishani mwetu kilihusu jinsi tunavyoweza kujitimizia matakwa yetu. Tulichukua kila kitu tulichoweza kupata. Tulifikiri tuko huru, na kumbe tulikuwa wafungwa wa dhambi zetu. Tulivuta roho ya ulimwengu, lakini tulikuwa wafu walio hai. Hiyo ndiyo ilikuwa hali yetu ya asili tuliyozaliwa nayo. Machoni pa Mungu maisha ya namna hiyo yalistahili ghadhabu yake tu.

Upendo wa Mungu Hauzuiliki na Unawezesha Yasiyowezekana 2:4-7

Lakini Mungu huyu alitujia kwa namna tofauti kabisa na tulivyostahili! Amejaa rehema isiyoeleweka kwetu, kwa sababu yeye – tofauti kabisa na Shetani na watumishi wake na miungu yote ya ulimwengu – ni Mungu wa upendo! Aliiona hali yetu isiyo na tumaini, ambayo tusingeweza kamwe kujiokoa nayo wenyewe. Na wala hatukutaka. *Mungu alilingilia kati – kwa kweli alitupenda.* Alituweka huru kutoka katika hali hii ya kupotea. Alitutoa kwa upendo wake katika gereza hili la dhambi. Kwa maana tulikuwa wafu kiroho katika makosa yetu. Tulikuwa tumetengwa na tuko mbali naye. Tumekatiliwa mbali kabisa na chemchemi ya uzima wa Mungu. Lakini Mungu alitutoa katika gereza hili la mauti. Alitunyakua, kwa kutufufua na kutuhisha pamoja na Masihi kutoka katika kifo chake alichokikubali kwa hiari. Nguvu za Mungu zilifanya kazi kwa uweza mkubwa mno ndani ya Kristo, hata zikaturusha pamoja naye hadi uzimani. Hivyo tumeingia katika uhusiano mpya na halisi wa uzima pamoja naye. Huu ndio wokovu wa kweli na uhuru kutoka katika hali ya kupotea isiyo na tumaini! Hatima yetu ilikuwa imeshaamuliwa, lakini wema usio na mwisho wa Mungu unaleta tofauti inayotuweka huru. Hivyo ndivyo ilivyo neema isiyostahiliwa! Hivyo ndivyo alivyo Mungu wetu! Lakini wokovu ni mkubwa zaidi na unafika mbali zaidi kuliko tulivyoweza kuwazia! Mungu ametuunganisha na Masihi kwa karibu sana, hata hatukufufuliwa tu pamoja naye kutoka katika mauti yetu ya kiroho. Tumepaa hata pamoja naye hadi *ulimwengu wa mbinguni*, ambako alipewa kuketi mkono wa kuume wa Mungu. Huko, ndani ya Kristo, tunapewa kuketi pamoja naye na kupata pumziko mbele za Mungu. Ndani ya Kristo Mungu ametuleta kwake mwenyewe, moyoni mwake. Hili tayari ni kweli sasa. Ni kweli katika maisha yetu ya kila siku. Tukijua hili, katika nafasi yetu kama binti na wana wa kifalme wa Mungu, sasa tunaishi kwa ajili ya Mungu. Hivyo tumehamishwa hadi katika eneo la Mshindi wa mbinguni. Siku moja hatutaishi tena katika nafasi hii kwa imani tu. Siku moja itaonekana katika ufufuo. Tutakapopokea mwili mpya wa utukufu. Kutoka mahali hapa pa mbinguni tutaingia katika Ulimwengu Mpya wa Mungu, katika ufalme wa milele wa Bwana wetu Yesu. Na huko, ndani ya Kristo, tutapokea karama zaidi za neema. Mungu

ni tajiri mno wa neema na wema kwetu! *Kwa ajili ya leo na kesho.* Neema yake haitakuwa na mwisho kwetu, hata katika wakati ujao na milele.

Neema Isiyostahiliwa Inatufanya Kuwa Kazi Bora ya Mungu 2:8-10

Operesheni hii yote ya Mungu ya kutuokoa ilikuwa neema isiyostahiliwa! Hatukuchangia kitu. Tuliweza tu kumwamini Mungu na Kristo na kuwatumaini, kama tulivyosikia katika Injili. *Wokovu mkuu wa Mungu ni uaminifu wake, kipawa chake na zawadi yake!* Siwezi kulisisitiza hili vya kutosha! Wakati ule hatukuutaka, wala hatukufanya chochote ambacho Mungu angeweza kukitumia. Sifa yote na heshima yote ni ya Mungu peke yake! Sasa sisi ni kazi yake bora, uumbaji wake mpya ndani ya Kristo! Mwanzoni wanadamu waliumbwa ili wazae na kuongezeka. Vivyo hivyo sasa, kama watu wapya wa Mungu, tunapewa kuongeza matendo mema. Katika hayo tunapaswa kuzaa matunda. Matendo mema tunayoyatenda, Mungu ameshayaandaa. Yako mbele ya miguu yetu na yanangoja kutendwa. Mema ambayo Mungu alitutendea, sasa tunaweza kuwapa wengine. Ili watu wabarikiwe na Mungu apate heshima. Yeye peke yake!

Walio Karibu na Walio Mbali – Wote Wawili Wamepatanishwa na Kuletwa kwa Mungu 2:11-16

Kamwe msisahau mlikotoka ninyi, mataifa. Jinsi mlivyokuwa mbali na Mungu. Kwa mtazamo wa Israeli mliitwa wasiotahiriwa. Israeli lilikuwa taifa la agano la Mungu, lililopewa muhuri wa agano, yaani tohara. Mliishi bila kumngoja Masihi. Hamkuwa na tumaini wala haki yoyote kwake. Hamkuwa na njia yoyote ya kuupata uraia wa Israeli. Maagano ambayo kwayo Mungu alijifunga na watu wake Israeli, na ahadi kuu alizowaahidi watu wake walio mali yake, hayakuwahusu ninyi. ***Kwa jumla: Mlikuwa mmepotea bila tumaini.*** Bila cheche hata moja ya tumaini, naam, mmepotea bila Mungu wa kweli wa Israeli katikati ya ulimwengu wa mataifa. Ninyi wenyewe hamkutambua hivyo, lakini hiyo ndiyo kweli. Lakini sasa limetokea jambo ambalo sisi Wayahudi hatukulitarajia, na ambalo kwa wote halikustahiliwa na linashangaza. Ninyi, mataifa, mmeletwa kutoka mbali na Mungu, kupitia Kristo, moja kwa moja hadi mbele za Mungu. Hili limewezekana kwa damu ya Masihi tu. Yeye ndiye Shalom wetu! Yeye ndiye amani kati yetu, Israeli, na mataifa. Ameubomoa utengano, ukuta uliokuwa kati yetu. Alifanya hivyo kwa kuwa mwanadamu na kuzibatilisha sheria zilizojenga utengano huo na ukuta huo. Alitaka kuwaunganisha hawa wawili, Israeli na mataifa, katika amani. Alitaka hata kuwaumba ndani yake mwenyewe kuwa mtu mmoja mpya kabisa. ***Sisi sote pamoja sasa tumekuwa mtu mmoja mpya.*** Si mtu mmoja mmoja tu anayehesabika, bali kile tulicho nacho pamoja. Yeye, Yesu, amewaunganisha hao wawili kuwa mwili mmoja na kuwapatanisha wao kwa wao. Na amewapatanisha wote wawili pamoja na Mungu. Ameleta amani. Na mnajua alifanyaje? Kwa juhudi gani na kwa gharama gani? Kwa msalaba wa kutisha! Kwa mateso yake msalabani na kifo chake msalabani, aliuua kabisa uadui huu na kuuangamiza. Kile kilichosimama kati yetu na Mungu, amekiondoa msalabani.

Ujumbe Huu Lazima Utoke Nje 2:17

Kwa ujumbe wa msalaba yeye, Masihi, yuko safarini katika ulimwengu wote kupitia wajumbe wake na kwa Roho wake. Watu wote wanapaswa kuusikia. Ninyi mlio mbali, yaani mataifa, lakini pia sisi Wayahudi, tulio karibu, tunahubiriwa amani hii inayogusa kila kitu na upatanisho huu. *Amani na Mungu na amani kati yetu!* Huo ndio ujumbe wa Injili.

Tumealikwa – Tunakuja kwa Ujasiri Mbele ya Kiti cha Enzi 2:18

Hebu wazieni: Mungu wa Utatu, Baba, Mwana na Roho, anaturalika sisi, Israeli na mataifa, kuja pamoja kwake mbele zake huko mbinguni. Kusimama mbele ya uso wa Mungu wa milele, mwenye uweza wote, mtakatifu na mwenye upendo. Tunamkaribia kupitia Yesu, kwa nguvu na uongozi wa Roho Mtakatifu. Yeye ndiye anayetuwzesha na kututia moyo kufanya hivyo kwa imani na kwa matumaini ya furaha. Bila hofu yoyote. Hofu ili wajaza wote waliomkaribia Mungu katika hekalu lake la duniani. Lakini sasa yeye ni Baba yetu wa mbinguni. Anawapenda wana na binti zake! Moyo wake uko wazi kwetu.

Nchi Mpya na Makao Mapya – Nyumba Mpya 2:19-22

Lakini pia kila kitu kimegeuka kuwa kwa faida yetu. Ninyi, mataifa, si wageni tena, si watu wasio na makao tena, si watu wasio na nchi tena, si watu wa daraja la pili tena. Tumekuwa wakazi pamoja na watu wa nyumbani mwa Mungu. Naam, sasa tunakaa pia pamoja na waaminio kutoka Israeli katika nyumba yake ya mbinguni, kama familia yake. Mungu wa milele hatimaye amepata makao ya kudumu duniani, ambayo aliyatafuta tangu mwanzo.

Nyumba hii imejengwa juu ya msingi huu: juu ya mitume wa Yesu na manabii wake. Wao walikuwa mwanzoni mwa mahubiri ya wokovu, walikuwa mashahidi wa ufufuo na wajumbe wa Bwana Yesu. Walileta Injili na mafundisho ya Bwana wetu Yesu Kristo. Katika nyumba hii Yesu Kristo ni jiwe kuu la pembeni, ambalo kila kitu kinapangwa kulingana nalo. *Yeye ambaye, kama jiwe la mwisho la tao, anahakikisha uimara.* Ndani yake nyumba yote imepangwa kikamilifu na kuunganishwa imara. Ingawa nyumba hii tayari ni kamili kupitia Kristo, bado inaendelea kukua. Kama kiumbe hai. Inakua kuwa hekalu takatifu katika Bwana. Ndani yake anakaa si mwingine bali Mungu wa Utatu mwenyewe. Ninyi, mataifa, sasa mmekuwa sehemu yake pia. Pamoja nasi kutoka Israeli ilianza zamani kule Yerusalemu siku ya Pentekoste. Na muda mfupi baadaye ninyi pia mkawa mawe hai ya ujenzi huu wa kimungu. Kwa Roho Mtakatifu, anayetujenga sisi sote pamoja kuwa makao haya ya Mungu. Pamoja tumekuwa mahali anapokaa Mungu. Zamani lilikuwa hekalu la mawe. Mahali pamoja tu. Sasa hekalu lake linaenea dunia yote. Kila mahali, kila siku, mawe hai yanajengwa ndani ya hekalu lake. Ukuta uliotenganisha umebomolewa – sasa hekalu linajengwa.

Siri ya Kristo Imefunuliwa na Kuhubiriwa na Paulo 3:1-7

Mimi, Paulo, ninawaandikia nikiwa kifungoni. Lakini mimi si mfungwa wa Warumi, hata kama inaonekana hivyo. Mimi ni, na nitabaki, mfungwa wa Bwana wangu Yesu Kristo. Yeye ndiye anayeamua kila kitu. Kila siku ya maisha yangu. Ni kwa ajili yenu, ninyi mataifa, kwamba niko gerezani. Kwa sababu ya Wayahudi wenzangu, ambao hawawezi kuvumilia kwamba ninyi, mataifa, sasa mnakuwa wana na binti wa Mungu. Lakini Kristo amenikabidhi kazi ya kuwahubiri neema ya Mungu ninyi, mliokuwa mmenaswa katika giza la ibada ya sanamu. Sikubuni mambo haya yote mwenyewe. Nilifunuliwa kwa njia isiyo ya kawaida, ya kimungu. Siri hii kuhusu neema ya Mungu si siri tena sasa. Nimewaeleza sasa hivi kwa maneno machache. Hii ndiyo siri ya Kristo, iliyokuwa imefichwa kwa wanadamu wote. Hata kwetu sisi, watu wake wa zamani Israeli. Lakini sasa Roho wa Mungu ameifunua kikamilifu kwa mitume na manabii wa Yesu Kristo. Sasa wanajua na wanahubiri Kristo na neema yake waziwazi. Hivyo sote tunaweza kujua kile kilichokuwa kimefichwa zamani katika siri hii: Kwamba sisi tulio wa mataifa ni warithi pamoja wa Mungu; kwamba sisi tulio wa mataifa tumeunganishwa katika mwili wa Kristo, kanisa lake; kwamba sisi tulio wa mataifa sasa tunashiriki pia ahadi ambazo Israeli walizipokea zamani sana. Kila kitu tulicho nacho sasa pamoja, tunacho ndani ya Yesu Kristo tu. Ndani yake na kupitia yeye Mungu ametuweka huru na kutubariki. *Injili ndio ujumbe pekee wa kuaminika kuhusu siri ya Kristo.* Ninyi mliipokea kwa imani. Mimi ni mtumishi wa Injili hii na ninatoa kila kitu kwa ajili yake. Ni karama ya neema ya Mungu, zawadi isiyostahiliwa, kwamba nimehesabiwa kustahili kuwa mtumishi wa Injili. Ninapewa kuwa hivyo kwa nguvu zake zinazofanya kazi ndani yangu. Ninataka kuitimiza kwa uaminifu kazi hii niyotumwa hadi siku yangu ya mwisho.

Siri Ilifunuliwa ili Ihubiriwe kwa Ulimwengu Wote 3:8-13

Kwa kweli najiona kuwa mdogo kuliko watakatifu wote na wa mwisho kabisa, ninapoyakumbuka maisha yangu ya zamani. Siwezi kujivuna kwa ajili ya kazi hii kubwa. *Ninapaswa kuwahunzika ninyi, mataifa, hadi miisho ya dunia, utajiri usiopimika wa Kristo.* Kwa mahubiri yangu, wote wanaosikia, kadiri iwezekanavyo, wanapaswa kutiwa nuru kuhusu siri hii. Wanapaswa kutambua jinsi Mungu alivyoifunua kwa wakati wake. Na sasa anaiweka wazi kwa wote kupitia Injili. Tangu kabla ya nyakati zote ilikuwa shauku ya moyo wake wa upendo. Lakini ilibaki imefichwa mpaka Kristo alipokuja. Inatoka kwa Mungu aliyeumba vitu vyote. Kwa hiyo ni wazi bila shaka tunashughulika na Mungu yupi: Si mungu yeyote ambaye wanadamu wamembuni. Hapana, ni Yeye wa Milele, asiye na mwanzo, bali yeye mwenyewe aliyevipa vitu vyote mwanzo. Yeye ndiye mwanzilishi wa siri hii. Inahusu kila kitu kilichoumbwa. Atakijaza kwa utukufu wake. Mungu ndiye mwenye neno la mwisho. Si enzi na nguvu na wakuu wa ulimwengu wa mbinguni usioonekana. Wanataka kujimilikisha kila kitu kilichoumbwa. Na kuwadanganya na kuwaangamiza wanadamu. Nguvu hizi adui zisizoonekana pia ni viumbe vya Mungu, na zamani zilikuwa sehemu ya familia yake ya mbinguni. Lakini nyingi zimemwasi na kumwacha. Sasa, kupitia kanisa lililokombolewa na kuwekwa huru, la Wayahudi na mataifa, hekima ya kina ya Mungu ya ukombozi inaonyeshwa kwao. Nguvu hizi zinapaswa, zikiwa zimechanganyikiwa, kukubali kwamba hazikulitambua wala hazikuweza kulizuia kusudi la milele la Mungu, alilolitimiza ndani ya Kristo, Bwana wa mabwana. Zinapaswa kutazama jinsi wanadamu, waliokuwa wamenaswa katika dhambi kama zenyewe, sasa wanapewa nafasi yao katika familia ya Mungu. Ndani ya Kristo aliyepaa na kutukuzwa tuna uhakika wa furaha na haki kamili ya kusimama kwa imani mbele ya Mungu huyu mtukufu. Mbele ya kiti chake cha enzi cha mbinguni. Kiti hicho kiko umbali wa kupiga magoti mara moja tu kutoka kwetu, kwa kuwa tumehamishwa hadi ulimwengu wa mbinguni. Mahali popote tunaweza kukikaribia kiti hiki cha enzi – kiko hatua moja tu. Hilo pia nguvu hizo zinapaswa kulikubali. Hazina tena ruhusa ya kuingia mbele ya Muumba wao.

Msikate tamaa kwa sababu ya hali yangu ngumu gerezani na katika mateso. Hatimaye hayo yamenipata kwa sababu tu ninawahubiri siri na utajiri wa Kristo.

Na fursa ya kumkaribia Mungu kwa ujasiri. Kumbukeni jinsi mlivyobarikiwa kwa huduma yangu, ambayo kwa ajili yake niko hapa katika minyororo.

Maombi kwa Ajili ya Nguvu za Kiroho, Kristo Kukaa Ndani Yetu na Kuujua Upendo Wake 3:14-19

Licha ya yote yanayonipata, siachi kuwaombea. Nikiwa nimepiga magoti mbele ya Baba. Kama Muumba, yeye ndiye anayewapa wote jina, jamaa za mbinguni, yaani malaika, na pia sisi wanadamu. Yeye – kama Muumba – yuko juu ya vyote. Kwa hiyo yeye ndiye anwani ya kwanza na ya pekee ya maombi yetu.

Ninamwomba waziwazi kwamba nyote mpokee *nguvu* zake. Nguvu za kiroho nyingi kama alivyo tajiri wa utukufu. Roho wake na azimiminie daima nguvu hizi za kimungu ndani ya utu wetu wa ndani. Na kuziongeza katika nafsi zetu.

Hivyo *Kristo* anaweza *kupata nafasi* mioyoni mwenu, ndani kabisa mwenu, katika mawazo yenu, kwa kazi ya Roho wa Mungu. Sauti nyingi na mambo mengi yanataka daima kuchukua nafasi ya mioyo yenu. Mwacheni yeye apate kipaumbele siku zote.

Hivyo mtatia mizizi na kushikamana imara katika *upendo* wake. Upendo mnaoupokea kwa shukrani, lakini pia mnaowapa wengine kila siku, unaowaunganisha kwa nguvu pamoja na watakatifu wote, pamoja na wote waliowekwa wakfu kwa Mungu.

Hasa tukiwa pamoja, katika ushirika, mahali pengi wanapokutana wanafunzi wa Yesu, tunaufahamu upana, urefu, kimo na kina, nafasi yote ya kusudi la milele la Mungu. Liwekeni mpango huu wa milele wa Mungu mbele ya macho yenu tena na tena. Umejaa *upendo wa Kristo* usio na mipaka na mkuu usio na mfano. Upendo wake ndio uliowezesha haya yote. Upendo huu wa Kristo ni mkubwa kuliko tutakavyoweza kuuelewa kamwe. Unaweza kutugusa kwa kina tena na tena, kutuvutia na kutuongoza kuabudu. Lichunguzeni na kulipenda kusudi hili kuu. Kutofanya hivyo kungekuwa aibu kwa binti na wana wa Mungu. Kwa maana ni kwa njia hii tu tunajazwa na kutimilizwa na Kristo na na Mungu mwenyewe. *Huu tayari sasa ni kipande cha mbingu duniani.*

Heshima Yote kwa Mwenyezi Anayefanya Kazi Ndani Yetu – Kutoka kwa Watu Wake 3:20-21

Mungu wa ajabu namna gani! Anayeweza kufanya kila kitu. Na mengi zaidi sana kuliko tunayowaza na kupanga, kutumaini au kuomba. Kwa nguvu zake zinazofanya kazi ndani yetu. Leo na hata milele. Kwake iwe heshima yote na utukufu. Tunaweza tu kukiri kwa sifa na kuabudu utukufu ulio nao, Ee Mungu. Katikati ya kanisa lako, katika nyumba yako, unapopenda kukaa, huko ni kwako heshima yote na mapenzi, upendo na kuabudu, ndani ya Kristo: leo, kesho na milele na nyakati zote. Amina.

Hapa nusu ya kwanza ya waraka inaishia. Ilihusu jinsi Mungu alivyotuokoa na kutubariki kupita kiasi. Nusu ya pili inahusu jinsi Mungu anavyoyageuza maisha yetu yote. Tumekuwa watu wapya kwa sababu Mungu aliingilia kati. Na jinsi watu wapya wanavyoishi, hilo ndilo nusu ya pili inalozungumzia. Maeneo mengi ya maisha yanaguswa, na hali ya kabla na ya baadaye zinalinganishwa. Ni kuhusu kuishi kile tulicho. Kuishi uzima wa Mungu kutokana na wokovu na kutokana na neema. Pamoja na Wakristo wenzangu, wanadamu wenzangu, wenzi wa ndoa na watoto.

Kuishi Umoja wa Upendo, Kuutunza na Kuulinda 4:1-3

Mimi, mfungwa katika Bwana Yesu, nawatia moyo kwamba wito mtukufu wa Mungu uonekane waziwazi katika maisha yenu ya kila siku. Amewafanya kuwa kile mlicheo sasa ndani ya Kristo. Hilo nimeshalieleza katika barua yangu. Mungu alituita kwa Injili. Maisha yenu yanapaswa kupatana kabisa na wito huu mtukufu wa Mungu. Na hilo halimaanishi kitu kingine ila kuishi kama Yesu alivyoishi. Mweni yeye. Hii inajumuisha kwamba katika maisha yenu ya pamoja mhusiane ninyi kwa ninyi kwa namna iliyojaa *moyo wa unyenyekevu, upole na unumilivu*. Msijivune wala msijione kuwa bora. Msimwumize mtu yeyote, si kwa maneno wala kwa matendo. Mpeni mwingine muda, ikihitajika, abadili mawazo. Jiwekeni katika hali yake. Mvumilieni mwingine pamoja na udhaifu na makosa yake kwa upendo wa Mungu. *Kwa maana ndivyo Mungu mwenyewe anavyomtendea kila mmoja wetu.*

Ni kuhusu jambo lisilo dogo kuliko *umoja* wa watakatifu wote. Mungu aliutaka umoja huo na anaupenda. Nimewaeleza habari zake hapo awali. Roho wa Mungu ndiye aliyeuumba. Yeye peke yake ndiye anayeuwezesha umoja huu na kuufanya uonekane katika maisha. Lakini umoja huu ni dhaifu na unaweza kuvunjika kwa urahisi, kwa hiyo tunapaswa kuutunza na kuulinda kama *hazina ya thamani*. Kwa maana *umoja wa Robo* ni hazina ya Mungu. Ndio unaotamaniwa na moyo wa Mungu, na umetia mizizi katika utu wake mwenyewe na katika kusudi lake la milele. Umoja huu ametupa kama zawadi. Ni umoja unaonekana, unaotekelezwa maishani na wa vitendo, wa wana na binti wote wa Mungu. *Si kufanana kwa kila kitu wala kulazimisha watu wawe sawa, si tukio la sberebe, bali ni uamuzi wa kushikamana, msbikamano usio na masbati wa watu tofauti kabisa wa rangi zote, matabaka yote ya jamii na tabia zote, ndani ya Yesu.* Kwa hiyo kuwa kitu kimoja katika mwili mmoja kunastahili uangalifu wetu wote na juhudi zetu zote. Tunapaswa kufungwa pamoja kwa kifungo cha amani, kana kwamba tumefungwa minyororo pamoja. Ni kwa njia hii tu umoja huu wa thamani unaweza kudumu kwa vitendo. Amani hii tunapaswa kuifuatilia kwa bidii, ili isitukimbie kamwe.

Umoja Mkuu na Jinsi Unavyojidhihirisha 4:4-6

Umoja huu wa watakatifu wote, wa wanafunzi wote, umejengwa juu ya umoja wa sehemu saba. Ni mkubwa kuliko sisi, na hata hivyo sisi ni sehemu yake. Tumetia mizizi ndani yake. Kupitia sisi unaonekana: Mwili mmoja, mtu mpya, wa wana na binti wote katika ulimwengu wote, uliombwa na Roho wa Mungu.

Robo mmoja, anayeunganisha – si roho nyingi zinazoleta mgawanyiko.

Tumaini moja, linalotuelekeza na kutuunganisha kuelekea lengo kuu la Mungu, lengo la kihistoria lisilo na kifani.

Bwana mmoja tu Yesu Kristo kwa wote, aliye mkuu kuliko mabwana wote na makaisari wote wa ulimwengu, ambaye sote tunafurahi kumtumikia.

Imani moja inatuunganisha, tuliyohubiriwa na kukabidhiwa kupitia mitume na manabii.

Ubatizo mmoja ndio alama yetu, katika maji, ambao kwao kila mwanafunzi anashuhudia mbele za Mungu na wanadamu na nguvu zisizoonekana kwamba Kristo alikufa na kufufuka, na sisi pamoja naye.

Mungu mmoja wa kweli na aliye bai, aliye Baba wa wana na binti wote wa Mungu, anayefanya kazi katika umoja huu, anayetawala juu ya wote, anayefanya kazi kupitia wote na anayekaa ndani ya wote.

Kristo Anagawa Karama za Neema Zinazotumikia Umoja 4:7-11

Kama mimi, Paulo, nilivyopewa neema ya Mungu, ndivyo kila mmoja aliye sehemu ya umoja huu wa Roho amepewa neema maalum. Kwa karama hii ya neema ya kibinafsi, kila mmoja anapaswa kuutumikia umoja huu. Na kusaidia kuudumisha. Licha ya tofauti zote. Bwana wetu Yesu aliyetukuzwa amempa kila mwanafunzi karama hiyo, kila mmoja kibinafsi, kama alivyomgawia kila mmoja ipasavyo kwa hekima yake ya kimungu. ***Kadiri kila mmoja anavyoweza kuibeba na kuitokeleza.***

Karama hizi ambazo Kristo amemgawia kila mmoja wetu ni matokeo ya ushindi wake mkuu. Kamwe msisahau kwamba alitoa kila kitu ili sisi tuweze kupokea neema hii! Ninafikiria Zaburi 68, inayomzungumzia Bwana kama shujaa mwenye nguvu, anayepanda na kuuteka mlima Bashani, yaani Hermoni, katika vita vya kiroho. Adui wenye nguvu, mafahali wa Bashani, ndizo nguvu za giza ambazo nimeshazitungumzia mara kadhaa. Zinashindwa na kushushwa chini zikiwa mateka. Ni nyara zake. Vivyo hivyo Kristo amezishinda nguvu hizi, zilizowashika ninyi pia mateka, kwa msalaba kule Golgotha. ***Kristo amepanda badi ulimwengu wa mbinguni akiwa mshindi, kwa shangwe ya ushindi.*** Na kutoka huko alishuka katika Roho wake siku ya Pentekoste kule Yerusalemu. Roho wa Kristo alishuka pamoja na karama nyingi, ambazo amezigawa na kuzipa mwili wake, yaani kanisa lake. Vyote viwili, kupaa kwake na kushuka kwake, ni maandamano ya ushindi. Alishuka hadi duniani, kwetu, ili kwa ukarimu wa kifalme, kama shujaa mshindi, atugawie karama. Kristo, aliyekufa na kufufuka kutoka kwa wafu, amepaa hadi kiti cha enzi cha Mungu mbinguni, ili kujaza kila kitu kwa uwepo wake mtukufu. Kila pembe ya ulimwengu wote, sawasawa na maisha yetu ya kila siku, inapaswa kujazwa na itajazwa na Kristo.

Karama za Neema Kazini – Huduma, Umoja, Ujuzi, Ukuaji, Ukomavu, Kweli na Upendo 4:11-16

Je, Kristo, baada ya kupaa, aliliacha kanisa lake lijitegemee lenyewe? Hapana, kwa maana amelipa kanisa lake watu kuwa karama. Hapa ninataja watano. Aliwapa karama na kuwawezesha kuwa *mitume, manabii, wainjilisti, wachungaji na waalimu*. Huduma yao na juhudi zao, pamoja na karama zao za kiroho zisizo za kawaida, zinatumika ili watakatifu wote, wanafunzi wote, wakamilishwe na kuwa tayari kwa huduma yao maalum. Kwa maana kwa ajili hiyo *wote* wamepokea karama ya neema kutoka kwa Kristo. Kila mmoja amepokea karama, na pamoja nayo kazi. Karama na kazi zinapaswa kutambuliwa, kukuzwa na kudaiwa kupitia huduma hii ya sehemu tano.

Huduma ya karama hizi tano, sawasawa na huduma ya wote walio sehemu ya umoja wa Roho, inatumika kuujenga na kuulinda mwili wa Kristo. Muda wote tuko duniani, mwili huu wa kiroho wa Kristo unahitaji juhudi hai na za kujitoa, na ushiriki wa sehemu zake zote, wa viungo vyake. Tayari sasa sisi ni mwili wa Kristo, lakini tunapaswa pia kuuishi kwa vitendo. Lengo la kujengwa na la kukua ni *umoja wa imani na kamjua Mwana wa Mungu*. Sote tuko safarini, tunajua kwa sehemu. Wakati mwingine hatujui, tunashikilia bila kutambua imani zisizo sahihi, hatumjui Mwana wa Mungu kwa uwazi wa kutosha. Kwa hiyo tunawahitaji wengine pamoja na karama zao. Tunapaswa kukua *pamoja* na kufikia utu uzima. Hadi ukomavu kamili wa mtu mzima. Hilo ndilo lengo lililowekwa. Utu uzima huu si kitu kingine ila utimilifu wa Kristo.

Kukamilishwa na kukua ni lazima, ili tusiwe tena kama watoto wachanga wasio na ufahamu. Hiyo inamaanisha kutoweza kupima wala kutathmini chochote kwa mtazamo wa Mungu. Tusipoendelea katika imani, tunakuwa kama mashua ya tanga inayosukumwa huku na huku na upepo bila usukani. Upepo wa mafundisho ya uongo na wa waalimu wa uongo unaweza kutupeperusha mbali. Mafundisho haya ya uongo mara nyingi ni udanganyifu wa makusudi, uliobuniwa kama upotovu wa hila, ili kuwadanganya hasa wale wasio na ufahamu. *Basi, msine tena vichanga na watoto wadogo!*

Bali kuweni wakweli na shikamaneni na kweli. Lakini kwa upendo ninyi kwa ninyi na si kwa kujiona mnajua kuliko wengine. Naam, kila mnachofanya

kichangie ili tukue kumwelekea yeye, Kristo, aliye kichwa. Kutoka kwake, kwa upande wake, mwili wote unakua, ukipewa mahitaji ya kiroho kutoka makao haya makuu ya mbinguni. Kupitia Kristo, mwili wa wanafunzi wengi umeunganishwa na kuunganishwa kikamilifu. Kupitia viungo vya kiroho, yaani kila kiungo kinachotoa msaada, kupitia misuli na mishipa, mwili unasaidiwa na kupewa mahitaji. Kila mwanafunzi anachangia ukuaji wa mwili kulingana na neema aliyoipokea. Au la, akiibakiza kwake neema aliyoipokea na kutoipitisha kwa wengine. Kile ambacho kila kiungo, kila mwanafunzi, anakileta katika mwili huu kwa huduma yake, kinaleta maendeleo na ukuaji wa mwili wote. Hatuwezi kuliona hilo moja kwa moja na kwa ukamilifu wake, kwa sababu linaenea dunia yote, lakini Mungu analiona na anaushika mwili wote mkononi mwake.

Kama kila mwili unavyojijenga wenyewe na kujidumisha hai ili ukue, na kufanya kazi yake, ndivyo ulivyo pia mwili wa Kristo, unaojijenga wenyewe katika upendo wa Mungu. Hili linahusu kanisa la ulimwengu wote; ndilo mwili mmoja wa Kristo. Hata kama hatuoni mwili huo na umoja wake, au tunauona kidogo tu.

Maisha Bila Mungu Yanavyoonekana 4:17-19

Kukua huku na kubadilika huku kunaweza kufanikiwa tu ikiwa hamwishi tena kama mataifa, ambayo zamani mlikuwa sehemu yake. Nawasihi sana katika Bwana. Wao wamesadiki kabisa mtazamo wao wa maisha usio na maana na wa juujuu, na wanaikataa Injili. Fikira zao na akili zao kuhusu Mungu, na hivyo kuhusu wao wenyewe, zimetwa giza kabisa. Wametengwa na Mungu, kama wafu katika dhambi, kama nilivyokwisha kusema. Hawayajui maisha pamoja na Mungu, ndiyo sababu wanakosa kila kitu. Hawana ujuzi kuhusu Mungu, na katika hilo wamekuwa wagumu kama jiwe katika imani yao. Wameganda katika maoni yao. Wamejifungia kabisa dhidi ya kila kitu kinachotoka kwa Mungu. Matokeo yake, wengi wao wamepoteza hisia zote za kile kilicho chema, kinachofaa, chenye manufaa na sahihi. Kinachobaki kwao, na ambamo wanajitimizia matakwa yao, ni ufasidi usio na mipaka na kupotosha kila jema ambalo Mungu alilitoa mwanzoni katika uumbaji wake. Kile ambacho Mungu alikiumba zamani kwa ajili ya baraka na furaha, kinapotoshwa kuwa uchafu na kutumiwa kwa uchu usioshibika na kwa tamaa ya mali. Hivyo mataifa, yanayoishi hivyo kwa kiasi kikubwa au kidogo, yako katika maisha yasiyo na maana na utupu, kukosa tumaini, vifungo, uraibu na kupotea.

Mtu Anawezaje Kuishi Kwa Namna Nyingine? 4:20-24

Kutoka katika maisha ya namna hiyo Mungu peke yake ndiye anayeweza kututoa. *Kwa kweli inahitajika ufufuo ili mtu awe mtu mpya. Hilo ndilo Mungu alilofanya. Ndani ya Kristo.* Mlipomjua Kristo, yeye alikuwa kinyume kabisa cha mlivyokuwa ninyi. Kweli aliyoihubiri Yesu ni tofauti kabisa. Maneno yake tunapaswa kujifunza na kuyatenda. Maneno na mafundisho yake mmehubiriwa ninyi kule Asia Ndogo. Yanaongoza kwenye maisha tofauti kabisa. Maisha yetu ya zamani, yale ya mataifa, ni ya *utu wetu wa zamani*. Huo tumeuweka mbali na kuuvua kama koti kuukuu, lililochakaa na chafu. Utu huu wa zamani unaharibika kama bidhaa inayooza, kwa sababu ya tamaa zote za udanganyifu unazoishi nazo. Tayari unavuna ulichopanda. Unakuwa kile unachokiheshimu na kukiabudu. Lakini ninyi mnafanywa upya daima na kuburudishwa na Roho wa Mungu katika fikira zenu na katika mtazamo wenu wote wa maisha. Kupitia ushirika wenu ninyi kwa ninyi na kupitia neno la Kristo. Ili muishi kama *watu wapya*. Kutoka ndani mnachagua sasa lililo jema. Kwa kusadiki. Kwa maana mmeuvaa utu mpya kama vazi jipya ambalo wote wanaweza kuliona. *Utu huu mpya umeumbwa na Mungu.* Kwa sababu hiyo tu utu huu mpya unaishi kwa namna inayopatana kabisa na utu wa Mungu mwenyewe. Yaani *kweli yake, haki yake na utakatifu wake*.

Maisha Mapya Yanavyoonekana 4:25-32

Kwamba Mungu amefanya maisha yetu kuwa mapya kwa kiasi hicho, kunaonekana katika mambo madogo na makubwa, katika hali na matendo. *Uongo* usiwepo tena. Semeni *kweli* daima na jirani yenu, wala msijifanye mbele ya wenzenu. Kwa maana tumeunganishwa kama viungo vya mwili mmoja ulio hai! Kama ndugu katika imani. Mkiwakasirikia wengine, basi jihadharini sana msitende dhambi. *Hasira* ni hisia ya kawaida ya kibinadamu. Lakini mara nyingi, kama si mara nyingi zaidi, hasira yetu ni ya dhambi, kwa sababu ni kali mno, imepita kiasi, na tena haina haki. Ikiwa mlimkasirikia jirani yenu waziwazi, jambo ambalo halikupaswa kuwa hivyo, hakikisheni mnatafuta nafasi ya karibu iwezekanavyo ya kulimaliza jambo hilo na kupatana. Msipofanya hivyo, mnamfungulia Ibilisi nafasi na kumpa uwezo wa kupanda uchungu, na tena hasira zaidi ya dhambi. Pia *wizi* usiwepo tena. Badala ya kurahisisha mambo na kujichukulia kitu, fanyeni kazi kwa ajili yake na mkipate kwa jasho lenu. Hivyo msitumie mikono yenu kuiba. Kinyume chake: Itumieni kuwagawia wale wanaohitaji sana na walio katika shida. Jihadharini pia *jinsi mnavyosema* na kile mnachosema. Ni alama ya mtu mpya kutosema maneno maovu, mabaya na yanayoumiza au yasiyo na upendo. Bali semeni maneno mema yanayotia moyo, na yanayoifanya neema ya Mungu kuwa kuu kwa wale wanaoyasikia.

Mnapotenda, kusema au kufikiri jambo kama utu wenu wa zamani, mnamhuzunisha na *kumkosea Robo Mtakatifu* wa Mungu. Kwa maana yeye anakaa ndani yetu na anataka kutusaidia tuishi kama watu wapya. Yeye ndiye *muburi wa Mungu* juu yetu. Yeye ndiye uhakika wetu na dhamana yetu kwamba tutaifikia siku ya ukombozi – tutakapoingia katika urithi wetu. Roho Mtakatifu huyu ni mwepesi sana kuguswa linapokuja suala la dhambi. Zaidi kuliko tunavyofikiri wakati mwingine. Inahuzunisha sana tunapofanya, mbele zake kabisa, kile hasa anachotaka kukiondoa katika maisha yetu. Kwa hiyo na tuishi maisha yake, aliyotupa katika utu mpya. Tunapaswa kuwa kile tulicho! Roho anatuwezesha!

Maisha ya watu wa zamani kati yao wenyewe mara nyingi yamejaa uchungu, ghadhabu na hasira, makelele na matukano dhidi ya wenzao. Ni uovu tu. Sasa kuweni tofauti kabisa ninyi kwa ninyi. Pia kwa wale. *Kuweni wema, onyesheni*

huruma yenu na kuweni wasikivu wa moyo wengine wanapopata mateso na hasara. Sasa kuweni tayari wakati wote kusamehe na kuonyesha neema mnapotendewa mabaya. Hilo ndilo jambo kubwa kuliko yote mnaloweza kufanya, kwa sababu Mungu naye amewasamehe yote kupitia Kristo. Ninyi wenyewe hamkuweza kurekebisha chochote mbele za Mungu, na mlitegemea kabisa msamaha wa neema wa Mungu, kama nilivyokwisha kusema. Hilo ndilo jambo kubwa kuliko yote mliyopewa: Neema yake.

Ingekuwa Vizuri Kama Nini Ikisemwa Kuhusu Mkristo: Amefanana na Baba Yake – Kama Yesu Kabisa 5:1-2

Mnapendwa na Mungu! Ninyi ni watoto wake! Mna uzima wake wa milele ndani yenu. Moyo wake unapiga ndani yenu: *Mnapaswa na mnaweza kuwa wanaomwiga Mungu wetu na Baba wa mbinguni.* Hilo linaonekana hasa katika upendo wa Mungu. Na tuishi katika upendo. Jinsi tunavyohusiana sisi kwa sisi, na sababu ya kila tunachofanya, iwe upendo. Kwa upendo kwetu Yesu Kristo alijitoa kwa ajili yetu hadi kufa, kama dhabihu mahali petu. Kamwe hakujawahi kuwa na upendo mkubwa zaidi. Dhabihu hii ya upendo ndiyo inayompendeza Mungu. Kazi ya maisha yake ilikuwa dhabihu kamili kwa Mungu. Ilimheshimu Mungu, ikamtukuza na kumfurahisha kupita kiasi. Ndivyo inavyopaswa na inavyoweza kuwa kwetu pia!

Ujinsia kwa Mitazamo Miwili 5:3-10

Sasa nakuja kuzungumzia jambo ambalo limeenea katika jamii yetu, kwenu huko Efeso, lakini pia katika ulimwengu wote: *Ngono huria, kukosa kizuiji chochote katika ngono, ponografia na uchu.* Kataeni hayo kabisa. Hata katika mawazo! Pia katika mazungumzo yenu. Kuishi ngono hivi kwa uhuru hakuhusiani hata kidogo na upendo unaojitoea na kujitolea, niliouzungumzia sasa hivi. Ni kinyume chake kabisa. Ndani yake watu wanakuwa waathiriwa. Hata kufanyia mzaha au kutunga vichekesho kuhusu aina hii ya ngono, naam, hata kuizungumzia tu, hakuwafai watakatifu na watu waliowekwa wakfu kwa Mungu. Fukuzeni kila wazo na maneno yote kuhusu hilo, ili maisha haya matupu na yasiyo na maana yasiwakamate tena kamwe. Ucheshi na mizaha safi si dhambi, lakini vichekesho vichafu kuhusu mambo ya aibu na maneno ya kipumbavu, matupu na ya juujuu hayafai katika Ufalme wa Mungu. Kutoka mioyoni na mawazoni mwenu itoke shukrani, shukrani tupu. *Zungumzeni kuhusu yale mnayoweza kumshukuru Mungu kwa ajili yake. Kisha mfanye hivyo!*

Mnapaswa kutambua na kushikilia: Watu wanaofanya ngono huria nje ya agano la ndoa ya mume na mke, au bila agano hilo, hawataingia kamwe katika Ufalme wa Mungu na wa Bwana Yesu bila kumrudia Mungu na kutubu. Wanaifuata tamaa yao ya ngono na kuishi ndani yake, kana kwamba ni sanamu yao wanayoiabudu. Wao – tofauti na ninyi – hawatakuwa na urithi katika wakati ujao wa Mungu. Kwa hiyo katika jambo hili msikubali kuondolewa katika msimamo huu wazi wa Mungu, kana kwamba yote haya si mabaya sana wala si ya kuchukuliwa kwa uzito. Wanadhani kwamba wameelimika na wako nuruni. Wanadai kwamba mtu hapaswi kuidhibiti tamaa yake, bali aitimizie, na ajitimizie matakwa yake. Lakini huo ni uongo. *Watu wanajidanganya wenyewe.* Kwa maana Mungu hakukusudia kamwe iwe hivyo.

Ngono kama kipawa cha Mungu ni ya ajabu na takatifu, na imetolewa kwa ajili ya ndoa. Lakini anayeifuata tamaa yake ya ngono bila kizuizi ni mwasi kabisa. Atahisi tayari katika maisha yake jinsi maisha ya namna hiyo yalivyo matupu na ya upweke, mtu asipoishi upendo kwa kujifunga na kwa uaminifu. *Mwishoni ghadhabu takatifu na ya baki ya Mungu itawajia. Hapo sisi tutapewa kuingia katika urithi wetu katika utukufu wa Mungu na wa utawala wake wa kifalme.*

Kwa hiyo msiwe miongoni mwa watu hawa. Wala msishiriki wala kuunga mkono maoni yao na mtazamo wao wa maisha. Wakati mlipoishi vivyo hivyo umekwisha kabisa kwenu. Ninyi hamko tena gizani. Ninyi – wala si wao – sasa mmehamishwa hadi katika nuru ya mbinguni ya Kristo. Sasa ishini pia hivyo. Kama watu wanaoona, na tofauti kabisa na watu hawa. Kataeni mwenendo wao. Nuru ya mbinguni inazaa matunda zaidi na zaidi katika maisha yetu: wema, haki na kweli. *Sasa mnauliza ni nini kinachompendeza Bwana. Msiulize kwamba ni nini kinachowapendelea ninyi, au watu walio karibu nanyi.*

Kurudi Nyuma Kunawezekana – na Njia ya Kurudi Katika Nuru ya Mungu Pia 5:11-14

Mmoja wenu akirudia matendo kama hayo, msijiunge na matendo haya yasiyozaa ya giza kwa kuyafunika kwa ukimya au hata kwa kuyavumilia tu. Kuweni na ujasiri wa kuyaita mambo haya kwa majina yake waziwazi. Wanayoyafanya kwa siri ni ya aibu kiasi kwamba haiwezekani hata kuyazungumzia. Na mnapoyahukumu matendo haya, isiwe kwa sababu ni maoni yenu binafsi, bali kwa sababu ni msimamo wa Mungu na kweli yake. Nuru yake takatifu inaweka wazi asili ya matendo haya yasiyo matakatifu. Waonyesheni kwamba kwa hakika yatawadhuru. Mmoja wenu akiteleza na kurudi katika maisha haya ya zamani, basi mwitieni kwa nguvu maneno haya yanayojulikana: *Amka*, kutoka katika usingizi wako wa kiroho na hali yako ya kusinzia. Inuka kutoka kwa wafu, kwa kuwa unaishi kama wale wasiomjua Mungu. *Hapo Kristo atakuangazia tena*, nawe utaona mahali unapostahili kuwa kama mtoto wa Mungu.

Hatari Kila Mahali – Utufundishe Kuzihesabu Siku Zetu 5:15-17

Mnaona, hatari kwa sisi watoto wa Mungu zinavizia kila mahali. Angalieni kwa makini jinsi mnavyoishi. Kama Wakristo msiishi bila kufikiri, kwa ujinga au kwa juujuu. Ishini kama watu wenye hekima, wanaojipima wenyewe, na yale yanayowapata, katika nuru ya kweli ya Mungu. Kwa maana wakati wetu ni mbaya. Hatuishi katika eneo lisilo na upande wowote, bali kati ya watu katika jamii iliyo mbali na Mungu. Jamii hiyo inataka tuwe tena sehemu yao. Ukomboeni wakati mlioubakiza. Tambueni kwamba siku za maisha yetu zimehesabiwa na zina mwisho. Mapenzi ya Bwana na Mwalimu wetu Kristo ndiyo kitu pekee chenye maana. Ni kwa kuyatimiza mapenzi yake tu tunaweza kuukomboa wakati.

Kujazwa Roho Katika Kumsifu Mungu Pamoja 5:18-21

Msilewe wala msijilevyee kwa pombe. Hata mnapokutana kwa ajili ya chakula chenu cha Meza ya Bwana. Kwa njia hiyo mara nyingi hutokea dhambi nilizozizungumzia. Anayelewa anakosa kizuizi na kupoteza akili timamu na kujitawala. Au anachoka, anakuwa mvivu na asiyefanya kitu. Badala yake mjazwe zaidi sana na Roho wa Mungu mnapokutana. *Zungumzeni kubusu utajiri na neno la Kristo.* Naam, tiane moyo na kujazana ninyi kwa ninyi kwa Roho, mkimwimbia Bwana pamoja kwa moyo wote na kumshangilia. Na pigeni vyombo vyenu vya muziki. *Sifa za zaburi na nyimbo za roboni zitujaze Kristo na furaha ya mbinguni.* Naam, mshukuruni Mungu wetu daima, kila nafasi, miyoni mwenu lakini pia kwa sauti, kwa jina la Yesu. Kwa maana hilo ndilo jibu pekee linalostahili, mtu anapokuwa ameonja neema ya Mungu na kuiona kila siku. Katika hayo yote *nyenyekeaneni* ninyi kwa ninyi kwa kumcha Kristo, kama mnavyomnyenyekea Kristo. Msijiinue juu ya wenzenu. Msilazimishe mapenzi yenu wenyewe. Mhesabuni mwingine kuwa bora kuliko ninyi wenyewe.

Upendo wa Mungu: Kristo na Kanisa Lake – Kichwa na Mwili – Mume na Mke – Heshima na Upendo 5:22-33

Ninyi wake, wanyenyekeeni waume zenu, mbele za Bwana. Kwa maana kichwa katika agano hili la ndoa ni mume, sawasawa na Masihi alivyo kichwa cha kanisa, mke wake, na cha mwili wake. Masihi ndiye Mwokozi wa mwili wake, yaani wa kanisa lake, linaloundwa na wanafunzi wote. Kama vile kanisa linavyomnyenyekea Kristo, kichwa chake, ndivyo wake nao wanavyowanyenyekea waume zao. Kwa umoja na Kristo kanisa limebarikiwa. Vivyo hivyo umoja wa ndoa yenu unapaswa kuwa baraka kwa wake.

Ninyi waume, hii haimaanishi kwamba mnawatawala wake zenu kama bwana anavyowatawala watumwa wake, au kama watawala wanavyowatawala raia wao. Hapana, wapendeni wake zenu sawasawa na Masihi alivyolipenda kanisa lake na kujitoa kabisa kwa ajili yake. Hadi kufa. Alifika mbali kiasi hicho. *Upendo wake ulikuwa mkubwa kiasi hicho.* Lengo lake lilikuwa kulitakasa kabisa, kwa kulitoa katika taabu yake na kulivuta kwake. Alilifanya kuwa kitu cha pekee kwa kulitakasa. Ilimbidi kulisafisha kutoka katika kila uchafu wa dhambi, kwa kuliosha kwa maji ya neno la Injili. Bado anafanya hivyo, daima, na kila siku upendo wake wa kudumu unaonekana ndani ya hilo. Anataka kumsimamisha bibi arusi wake mpendwa mbele yake, yeye aliye bwana arusi, katika uzuri wake wote na utukufu wake wote aliompa. *Kwake hakuna tena kitu kinachokumbusha alikotoka zamani. Sasa yeye ni bibi arusi wa Kristo, mtakatifu na bila lawama.*

Kwa nini nawaandikia haya? Kwa sababu ninyi waume mnadaiwa na mnawajibika kuwapenda na kuwatunza wake zenu sawasawa na miili yenu wenyewe. Umoja wa ndoa yenu unafika mbali kiasi kwamba mnapowapenda wake zenu, ni kana kwamba mnaipenda miili yenu wenyewe, naam, mnaipenda wenyewe. Na hilo bila nia ya kujipendelea iliyofichwa. Ingekuwa upuuzi msipofanya hivyo, kwa maana hakuna mtu anayechukia mwili wake mwenyewe kamwe. Mtu anautunza na kuulisha, kama Masihi naye anavyolitunza kanisa lake. Kwa maana sisi ni viungo vya mwili wake. Mwanzoni Musa anaandika jinsi Mungu alivyokusudia uhusiano wa ndoa uanzishwe: Mwanamume atawaacha baba yake na mama yake, atasimama mwenyewe kabisa na hatawategemea tena. Ataungana na mke wake kuwa umoja mpya. Hawa wawili watakuwa mwili

mmoja. Hii kwa kweli ni siri kubwa, ambayo mtu anaweza kuishangaa tena na tena, watu wawili wanapoungana kwa njia hii. *Kilicho kikubwa zaidi: Hilohilo linabusu bata Kristo na kanisa lake.* Kwa hiyo, mkiviangalia vielelezo hivi halisi na vya kina, kila mmoja wenu waume ampende mke wake kama anavyojipenda mwenyewe. Mke amheshimu mume. *Upendo na hesbima vinapaswa kuitawala ndoa yenu kila siku* na kwa njia hii kuilinda. Ni kwa njia hii tu mnaaweza kustawi kikamilifu na kuwa baraka katika yale ambayo Mungu amewapa. Hakuna njia bora zaidi ya kuijenga ndoa!

Wazazi na Watoto 6:1-4

Siwaandikii watu wazima tu. Mungu anazungumza pia na watoto. Watiini wazazi wenu katika Bwana. Hilo ni jema na la haki, hata kama wakati mwingine ni gumu na wazazi nao wanakosea. Katika Amri Kumi Musa aliwapa watoto amri moja. Ndiyo amri pekee yenye ahadi: Waheshimu baba yako na mama yako, upate heri, ukae siku nyingi duniani. Liaminini neno lake na fanyeni anachosema Mungu! Ninyi akina baba, kuweni na upendo na usikivu wa moyo katika malezi ya watoto wenu, ili wapende kutii. Onyesheni kwamba mnawajali. Onyesheni na kuthibitisha upendo wenu! Msiwakatishe tamaa kwa ukali na madai yaliyopita kiasi! Wakiwaasi ninyi, huenda sababu iko kwenu. Kuweni vielelezo! Waleeni wafikiri vizuri na kuenenda vizuri, kama inavyompendeza Bwana.

Kama Mtumwa, Kumpendeza Bwana wa Mbinguni 6:5-8

Ninyi watumwa mlio ndani ya Kristo, watiini mabwana zenu wa duniani kwa juhudi zenu zote. Bila kuhoji wala kukosoa kila kitu, na kwa namna ileile mnavyomtii Kristo. Lakini msitake kuwapendeza mabwana zenu, wawe waaminio au wasioamini, ili mstahili sifa zao. Watiini kama watumwa wa Kristo, wanaotenda mapenzi ya Mungu kwa furaha na kwa moyo. Kwa hiyo tumikieni na kutii kwa hiari na kwa nia njema, kana kwamba ni moja kwa moja kwa ajili ya Bwana na si kwa ajili ya wanadamu. Kamwe msisahau, hamfanyi hivyo bure. Inafaa. Bwana atalipa kila jema tunalotenda. Wakati mwingine katika wakati huu, lakini kwa hakika tutakapoingia katika urithi wetu katika utukufu wa ulimwengu mpya. Bila shaka hili linawahusu wanafunzi wote.

Bwana wa Duniani na Bwana wa Mbinguni 6:9

Ninyi mabwana mlio waaminio, mnaomiliki watumwa: Ninyi pia mnapaswa kuwatendea watumwa wenu mema. Acheni kuwatisha daima kwa adhabu. Hebu wazieni tu: mnawatisha bila haki, wakati wao wana Bwana wao mkuu na Mwalimu mbinguni, anayesimama upande wao. Na tena yeye ni Bwana wenu na Mwalimu wenu pia. Yeye hatazami sura ya mtu wala hadhi yake katika jamii. Mbele zake hakuna aliye na haki zaidi au neema zaidi kuliko mwingine. Kwa hiyo msiwatishe, hasa ndugu.

Vita Hadi Mwisho: Kuweni Hodari 6:10

Polepole ninakaribia mwisho. Ningependa bado kuwaandaa kikamilifu kwa ajili ya mapambano ya kiroho uliyomo kila siku. Kiroho tuko katika hali ya vita, mpaka Ufalme wa Mungu utakapokuja waziwazi. Kamwe msisahau hilo, wala msishangae kwa ajili yake. Kwa hiyo kwanza nawaita, kama wapiganaji wa Kristo, muwe hodari katika Bwana. *Mzidi kuwa hodari katika uweza wa nguvu zake kunu*, ambazo nimezizungumzia mara kadhaa. Nguvu hizi zinapatikana, hata kama mara nyingi zinaonekana bila kelele, bila maajabu, na hata katika hali tunayohisi kuwa udhaifu.

Tumevikwa Silaha kwa Ajili ya Vita vya Kiroho 6:11-12

Vaeni silaha zote za Mungu, ambazo anataka kutuvika. Tunazihitaji ili kushindana na hila, udanganyifu na mbinu za Ibilisi. Kwa hizo anatushambulia daima, sisi wana na binti wote wa Mungu. Kanisa ndilo lengo lake la kwanza la mashambulizi, ingawa ameshashindwa na Kristo. ***Lakini bila silaha za Mungu tumeshindwa bata kabla vita havijaanza.*** Mapambano yetu si dhidi ya wanadamu, bali dhidi ya nguvu ovu na adui za ulimwengu usioonekana. Kuna majeshi mazima ya viumbe adui katika ngazi mbalimbali, ambazo Mungu aliwaumba nazo zamani. Lakini wamemwasi Muumba wao chini ya uongozi wa Ibilisi, na sasa wanataka kuangamiza kila kitu ambacho Mungu ameumba ndani ya Kristo. Ni falme na wakuu wa giza wanaoutawala ulimwengu. Wako nyumbani katika giza la kiroho la dhambi. Majeshi ya pepo wabaya wa uovu, wasiokusudia kwetu chochote ila mabaya. Kwa hiyo nasema tena kwamba mvae silaha zote za Mungu, wala msichukue vipande vichache tu. Kuna siku mbaya katika maisha yetu, ambapo nguvu hizi zinajaribu kwa nguvu zaidi. Hapo tunapaswa na tunaweza kushindana katika nguvu za Kristo. Lakini vita kama hivyo vikiisha tena, tunapaswa kujihadhari tusije tukalegea. Hapo tunabaki imara, ili tusishtukizwe ghafla katika kipindi cha utulivu zaidi.

Silaha Moja Moja 6:13-17

Silaha za Mungu ni kitu kimoja kizima na zina sehemu mbalimbali. Ambazo zote zimeunganishwa pamoja. Kwa kweli silaha hizi zinajumuisha yote ambayo nimeshawaandikia katika barua hii. *Mshipi* wa kiunoni unawakilisha *kweli* kuhusu Mungu, kuhusu Kristo na yale aliyoyafanya. Lakini pia ni unyooфу na kweli ya vitendo katika maisha yetu, kama nilivyokwisha kuwaambia. *Dirii ya kifuani* inawakilisha *haki* ya Mungu, tuliyovikwa kama watu waliohesabiwa haki na Mungu. Lakini pia tunaishi haki ya Mungu na kutenda yale yanayopatana naye. *Viatu* imara kwa kila aina ya ardhi vinaonyesha utayari wetu na bidii yetu ya kuipeleka *Injili* ya amani, tuliyopewa kuipokea sisi wenyewe, kwa wale walio bado katika kifungo cha nguvu ovu. *Ngao* inawakilisha *imani* na tumaini tulilo nalo kwa Mungu wetu katika kila hali ya maisha, kwa sababu yeye anaweza kusaidia daima. Kwa imani tumeokolewa, lakini mwenye haki anaishi pia daima kwa imani. Ni kwa njia hii tu tunaweza kuzuia na kuzima mishale mibaya kabisa ya moto ya yule mwovu. Pamoja na hayo tunapaswa kulinda kichwa chetu kwa *chapeo*, inayozungumza juu ya *wokovu*. Ili kufikiri, kusikia na kuona kubaki bila jeraha. Wokovu ni wetu: Tumeokolewa, tunaokolewa kila siku, na siku moja tutaokolewa hadi kuingia katika ufalme wake siku ya ukombozi. Uhakika huu mtu yeyote asituibie.

Jiteteeni kwa *upanga wa Robo*, ambao ni *neni la Mungu*. Lakini pia songeni mbele vitani. Silaha hii ni Mungu mwenyewe anaposema, neno la Mungu, linalotumiwa na Roho likiwa hai na likilenga shabaha kwa usahihi. Mwangalieni Yesu, aliye kielelezo chetu kikuu katika hili.

Silaha Nyingine: Kuomba na Kusihi Bila Kukoma 6:18-20

Silaha nyingine mnapaswa kuishika. Pengine iliyo muhimu kuliko zote. Ombeni kila wakati kwa sala na kwa kusihi kwa bidii. Mkisukumwa na Roho wa Mungu. Peke yenu na pamoja. Kwa sauti na kimya. ***Hamwezi kamwe kuomba vya kutosha wala kupita kiasi.*** Dumuni katika kuomba na kusihi, kwa ajili ya watakatifu wote na mahangaiko yao na shida zao. Lakini fanyeni hivyo pia kwa ajili yangu, ili niweze kuihubiri habari njema kwa maneno yanayofaa na kulenga, kwa namna inayoeleweka. Na ili niwe na ujasiri. Kwa maana ninapaswa na ninataka kuihubiri kila mahali siri ya Injili, niliyowaeleza katika barua hii. Kwa ajili hiyo nimetumwa, hata kama sasa nimekaa gerezani katika minyororo. Ni muhimu kwangu kupata msaada wa Bwana kupitia maombi yenu kwa ajili yangu, kwa sababu mimi si msemaji hodari.

Maneno ya Mwisho 6:21-24

Barua hii atawaletea Tikiko, ndugu mpendwa na mtumishi wangu mwaminifu katika Bwana. Ataweza kuwaeleza hali yangu. Mnapaswa kujua nilivyo. Kisha mtaweza kuniomba, nanyi mtafarijiwa.

Nawatakia ndugu wote wa imani amani na upendo wa Mungu zaidi na zaidi, katika kumtumaini yeye, Mungu wetu na Baba, na Bwana wetu Yesu Kristo.

Neema ya Mungu nawatakia wote wanaompenda Bwana wetu Yesu Kristo kwa kweli! Wanaodumu kwake kwa kutenda anayosema. Na wanaomkiri mbele ya wanadamu.